

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Δημ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εις το κράτος του Αλή Πασά. Αθήναι 1938. Σελ. 152.

Ευάγγ. Στ. Τζιάτζιος

doi: [10.12681/makedonika.9371](https://doi.org/10.12681/makedonika.9371)

Copyright © 2016, Ευάγγ. Στ. Τζιάτζιος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τζιάτζιος Ε. Σ. (2017). Δημ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εις το κράτος του Αλή Πασά. Αθήναι 1938. Σελ. 152. *Μακεδονικά*, 1, 591. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9371>

Δημ. Ζώτου, 'Η δικαιοσύνη εἰς τὸ κράτος τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ. 'Αθήναι 1938.
Σελ. 152.

Ὁ κ. Ζώτος ἀνήκει εἰς τοὺς συγγραφεῖς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀνέλαβον νὰ ἀποκαταστήσωσι τὴν μνήμην τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ καὶ νὰ παρουσιάσωσιν αὐτὸν ὡς πρᾶγματι ἦτο, ἀπηλλαγμένον τῶν προκαταλήψεων ὠρισμένων βιογράφων του, τοποθετοῦντες αὐτὸν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς του καὶ κρίνοντες τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατουσῶν τότε ἀντιλήψεων. Ὁ συγγραφεὺς, ἐργασθεὶς εὐσυνειδήτως προσεπάθησε εἰς τὴν περισπούδαστον αὐτὴν μελέτην νὰ ἐξάρη τὴν δικαιοσύνην τοῦ 'Αλῆ Πασᾶ, συγκρίνων αὐτὴν μετὰ τὴν τῶν προγενεστέρων Πασάδων, καθὼς καὶ μετὰ τὴν τῶν διαδόχων του, μετὰ τὴν δικαιοσύνην τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ μετὰ τὴν τῶν αὐστηρῶν Κοινοτικῶν Χριστιανικῶν Δικαστηρίων. Ὁ 'Αλῆ Πασᾶς δὲν ἦτο, ὅσος εἶναι γνωστὸς ἐκ τῆς γνωστῆς ἱστορίας, ἢ ὅποια ὠμίλησε δι' αὐτὸν μετὰ προκαταλήψεως. Ὑπῆρξεν ἕνας δεσπότης, ὡς καὶ τόσοι ἄλλοι τῆς ἐποχῆς του. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σπουδῆς τῆς Μακεδονικῆς ἱστορίας τὸ πολῦτιμον ἔργον τοῦ κ. Ζώτου, εἶναι ἐνδιαφέρον, διότι μᾶς δίδει πληροφῶριαν ἐπὶ ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς αὐτὴν, ὅπως εἶναι τὸ τῆς κτήσεως τῶν τσιφλικίων, τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἱστορίας τῶν Μακεδόνων, ἐν οἷς καὶ τοῦ Γραμματικοῦ, οἱ ὅποιοι ἐχρημάτισαν ὑπουργοὶ του, κ. ἄ. Περί τὸ βιβλίον τοῦτο ἠγέρθη μέγας θόρυβος ἐκ μέρους ἐκείνων — ἀδίκως ὅμως — οἱ ὅποιοι θέλουσι νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἱστορίαν ὁ μεγαλοφυῆς 'Αλῆ Πασᾶς, ὁ « Κολοσσός » κατὰ τὸν Βικτωρα Οὐγκώ, ὅσος τὸν διέσωσεν εἰς ἡμᾶς ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος.

Ὑπερβολὰς τινὰς βεβαίως τοῦ συγγραφέως διεπιστώσαμεν καὶ ἡμεῖς· ἡ συμβολὴ ἐν τούτοις αὐτοῦ διὰ τὴν νεωτέραν μας ἱστορίαν εἶναι ἀναμφισβήτητος.

ΕΥΑΓΓ. ΣΤ. ΤΖΙΑΤΖΙΟΣ

'Ιωάννου Φωτοπούλου, 'Ιστορία τῆς Σελίτσης - 'Ερατύρας. 'Απὸ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους μέχρι τοῦ 1912 καὶ ἐν μέρει μέχρι σήμερον.
'Αθήναι. Σελ. 161.

Ἡ συνθήκη τῆς συγγραφῆς πραγματειῶν περὶ τῆς ἱστορίας πόλεων καὶ κωμπολέων « ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων », ἀρκούντως διαδεδομένη παρ' ἡμῖν, δὲν εἶναι ἐπιδοκιμαστέα, ἰδίως μάλιστα ὅταν τὰ περὶ τῆς ἱστορικῆς συνεχείας καὶ ζωῆς τῶν συνοικισμῶν τούτων εἶναι σκοτεινὰ καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κατ' αὐτοὺς γεγονότων ἀπαιτεῖ προσπάθειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν. Βεβαίως ὑπάρχουν καὶ τοιαῦτα βιβλία ἀξιωμακόμενα· αὐτὸ ὅμως δὲν δύναται νὰ λεχθῆ καὶ διὰ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Φωτοπούλου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ὡς κλασσικὸν παράδειγμα ἀτελοῦς μελέτης « ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ».

Περί τῆς Σελίτσης καὶ τῶν ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν προκυψάντων πορισμάτων ἔχει γράψει ὁ κ. Κεραμόπουλλος ('Ανασκαφαὶ καὶ ἔρευναι ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ, 'Αρχαιολ. Ἐφημερίς 1932), τοῦ ὁποῖου τὸ δημοσίευμα παραθέτει αὐτούσιον ὁ συγγραφεὺς (σελ. 22 - 52).

Ἡ λεπτομερὴς ἐξέτασις τῶν ἐλλείψεων τοῦ βιβλίου παρέλκει· σημειοῦμεν μόνον ὅτι τὸ κεφ. περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς 'Ερατύρας στηρίζεται ἐπὶ ὑποθέ-